

Református Szemle

Az Erdélyi Református Egyházkerület
a Királyhágómelléki Református Egyházkerület
és az Evangélikus–Lutheránus Egyház
hivatalos lapja

Százkettedik évfolyam
2009. július–augusztus

4

Református Szemle

Alapítás: 1907

Kéthavonta megjelenő teológiai tudományos folyóirat

Kiadja az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

FŐSZERKESZTŐ

Dr. ADORJÁNI ZOLTÁN

email: adorjani@proteo.hu, tel.: 0744–989–052

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. BUZOGÁNY DEZSŐ

email: buzogany@proteo.hu, tel.: 0744–254–208

MUNKATÁRSAK

Dr. Geréb Zsolt

Dr. Kolumbán Vilmos József

Dr. Kovács László Attila

Dr. Molnár János

Dr. Pásztori-Kupán István

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

THEOLOGIA BIBLICA

Dr. Bolyki János (a Magyar Tudományos Akadémia doktora)

Dr. Herczeg Pál (Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara – HU)

Dr. Marjovszky Tibor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

THEOLOGIA PRACTICA

Dr. Fekete Károly (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Dr. Szűcs Ferenc (Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara – HU)

Dr. Fazakas Sándor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

HISTORIA ECCLESIAE

Dr. Dienes Dénes (Sárospataki Református Hittudományi Akadémia – HU)

Dr. Ferenc Postma (Vrije Universiteit Amsterdam – NL)

ISSN 0254-4458

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 400079 Kolozsvár, Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.

Telefon: 0264-592-453

Bankszámla: BCR Cluj – RO66RNCB0106026604570001

Megrendelés: e-mail: iratterjesztes@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Tonk István

THEOLOGIA BIBLICA

Kiss Jenő: <i>A panaszló JHWH panaszló prófétája. III. rész</i>	383
Bolyki János: <i>Egy idős ember önmérséklő pohárköszöntője Jézus Sirák könyvében</i>	397
Tunyogi Lehel: <i>A Szentírás Isten-képe</i>	404

THEOLOGIA PRACTICA

Horsai Ede: <i>A Tórától Jézusig. Az őskeresztény gyülekezet és a nevelés</i>	411
Kiss Jenő: <i>Irántam való félelmük betanult emberi parancsolattá lett. A konfirmációi előkészítés és a konfirmálás a Romániai Református Egyházban. Helyzetelemzés és útkeresés</i>	420
Fekete Csaba: <i>E' mi nyomorult városunkban... A Lősonczy András-féle gyűjtemény (1660–1663) egyik imádsága és szertartási háttere</i>	432

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Pásztori-Kupán István: <i>Emberék vagyunk, nem pedig Isten. Niebuhr és Barth az Egyházak Világtanácsa bölcsőjénél</i>	439
---	-----

HISTORIA ECCLESIAE

Hankó-Nagy Alpár: <i>A dél-erdélyi református közösségek és a romániai ostromállapot-törvények (1940–44)</i>	455
Fodorné Nagy Sarolta: <i>A Magyarországi Református Egyház a „fordulat évében”</i>	477

Commemoratio

Kurta József Tibor: <i>120 éve született Gönczy Lajos</i>	493
Függelék: <i>Dr. Gönczy Lajos teológiai professzor díszdoktorságának története (Tókécs István)</i>	513

VARIA

Bibliopolium

Bekő István: <i>Kálvin időszzerűsége. Tanulmányok Kálvin János teológiájának maradandó értékéről és magyarországi hatásáról</i>	518
Bányai László: <i>Teres Ágoston: Biblia és asztrológia. Mágusok és csillagok Máté evangéliumában</i>	520

Recensio

Balogh Béla: <i>Studia Theologica Debrecinensis 2008/1</i>	523
--	-----

Novum

Tókécs István: <i>Debrecen 2009. május 22.</i>	525
--	-----

THEOLOGIA BIBLICA

- Jenő Kiss: *Lamenting JHWH and His Lamenting Prophet. Part III.*
Klagender JHWH und sein klagender Prophet. III. Teil
Le prophète lamentif du JHWH lamentif. III. partie..... 383
- János Bolyki: "Give a toast, old men, it is proper that you should" (Ecc 32,3–4)
Self-control for Grandfathers on the Banquets in the Deuterocanonical Literature
Belehrender Trinkspruch eines alten Mannes für Selbstmässigung im Buche Jesus Sirachs
Le toast modérateur d'un homme âgé dans le Siracide 397
- Lehel Tunyogi: *The "Image" of God in the Bible*
Gottes Bild in der Bibel
L'image de Dieu dans l'Écriture Sainte..... 404

THEOLOGIA PRACTICA

- Ede Horsai: *From the Thorah to Jesus. The Early Christian Community and Education*
Von der Thora bis Jesus. Die urchristliche Gemeinde und die Erziehung
Du Torab au Jésus. La première communauté chrétienne et la pédagogie..... 411
- Jenő Kiss: *Their Fear from Me became an Acquired Human Commandment.*
The Catechumenate and Confirmation within the Reformed Church in Romania.
Situation Analysis and Quest for New Possibilities
Ihre Furcht vor mir ist zu angelerntes menschliches Gebot geworden
Der Konfirmandenunterricht und die Konfirmation in der Reformierten Kirche Rumäniens.
Situationsanalyse und Suche nach neuen Möglichkeiten
La crainte qu'il a de moi, n'est qu'un précepte de tradition humaine. La préparation
des catéchumènes et la confirmation dans l'Église Réformée de la Roumanie.
Analyse de la situation et recherche des voies..... 420
- Csaba Fekete: *In this Wretched City of Ours... One of the Prayers of the András Losonczy Collection (1660–1663)*
and Its Liturgical Background
In unserer elenden Stadt... Ein Gebet und dessen liturgischer Hintergrund aus der Sammlung
von András Losonczy (1660–1663)
Dans notre ville misérable... Une prière et son arrière-plan liturgique de la collection
András Losonczy (1660–1663)..... 432

THEOLOGIA SYSTEMATICA

- István Pásztori-Kupán: *We are Men and Not God: Niebuhr and Barth at the Cradle*
of the World Council of Churches
Wir sind Menschen, aber kein Gott. Niebuhr und Barth bei der Wiege des Ökumenischen Rates der Kirchen
Nous sommes des hommes, non pas Dieu. Niebuhr et Barth au berceau
du Conseil Ecuménique des Églises..... 439

HISTORIA ECCLESIAE

- Alpár Hankó-Nagy: *The Reformed Communities of Southern Transylvania and the Romanian Martial Laws*
(1940–45)
Die reformierten Gemeinschaften in Südsiebenbürgen und die Gesetze des
Belagerungszustands in Rumänien (1940–44)
Les communautés réformées de la Transylvanie de Sud et les lois d'état de siège de la Roumanie (1940–44) .. 455

Sarolta Fodorné Nagy: <i>The Reformed Church of Hungary in the Year of "Transition" (1948)</i> <i>Die Reformierte Kirche Ungarns im Jahre der „Wende“ (1948)</i> <i>L'Église Réformée de la Hongrie dans l'année de la «transition» (1948)</i>	477
--	-----

Commemoratio

József Tibor Kurta: <i>Prof. Lajos Gönczy was born 120 years ago</i> <i>Vor 120 Jahren war Prof. Lajos Gönczy geboren</i> <i>120 ans depuis la naissance de prof. Lajos Gönczy</i>	493
Appendix: <i>The Story of Prof. Theol. Dr. Lajos Gönczy's becoming Dr. h. c.</i> Anhang: <i>Die Geschichte des Ehrendoktorats des Theologieprofessors Dr. Lajos Gönczy (István Tőkés)</i> Annexe: <i>L'histoire du doctorat honoris causa de Dr. Lajos Gönczy, professeur de théologie (István Tőkés)</i>	513

VARIA

Bibliopolium

István Bekő: <i>Calvin's relevance. Studies Concerning the Enduring Value of John Calvin's Theology and Its Effects in Hungary</i> <i>Die Aktualität Calvins. Studien über den unvergänglichen Wert Calvins Theologie und deren Wirkung in Ungarn</i> <i>L'actualité de Calvin. Essais sur la valeur durable de la théologie de Jean Calvin et son influence en Hongrie</i>	518
László Bányai: <i>Ágoston Teres: Bible and Astrology. Magi and Stars in the Gospel according to Matthew</i> <i>Ágoston Teres: Bibel und Astrologie. Magier und Sterne in dem Evangelium von Matthäus</i> <i>Ágoston Teres: La Bible et l'astrologie. Mages et étoiles dans l'Évangile selon Matthieu</i>	520

Recensio

Béla Balogh: <i>Studia Theologica Debrecinensis 2008/1.</i>	523
---	-----

Novum

István Tőkés: <i>Debrecen, 22 May 2009</i> <i>Debrecen 22. Mai 2009</i> <i>Debrecen, le 22 mai 2009</i>	525
---	-----